

3. feladat

Keress a megadott klasszicista művészekről alkotásokat az interneten!

ÉPÍTÉSZET:

Jacques-Germain Soufflot:

Pollack Mihály:

SZOBRÁSZAT:

Jean-Antoine Houdon:

Ferenczy István:

FESTÉSZET:

Jacques-Louis David:

---

4. feladat

Sorold fel az alábbi Antonio Canova-szobor valamennyi klasszicista stílusjegyét!
A kompozíció címe: *Ámor és Psziché*.

---

5. feladat

A rokokó stílus főleg a használati tárgyakon hagyott nyomot, és a porcelántárgyaknak is nagy divatja volt akkoriban.

(A kép forrása: [Metropolitan Museum](#))

a. Írj egy párbeszédet a fenti porcelánba öntött jelenethez! Összesen 10 megszólalás szerepeljen benne, és igyekezz a rokokó kellemet¹ imitálni!

---

¹ kellem: A kellem finomkodást jelent, innen ered a kellemes szavunk, amelyet jóleső jelentésben használunk.

6. feladat

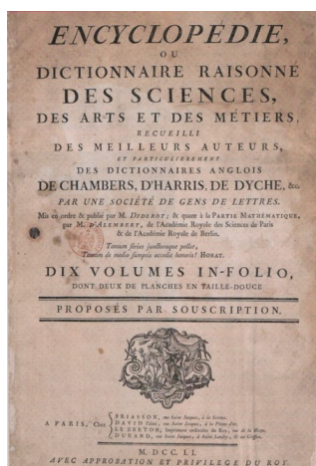
Az empiristák a tudás megszerzéséhez az indukciót használták. Lényege: az egyes adatoktól, a megfigyeléstől eljutni a tudományos általánosításhoz.

A racionalisták módszere, a dedukció ezzel ellentétes: az általános tételtől kívántak eljutni az egyes megismeréséhez.

Válaszd ki az alábbi két leírásból, melyik az indukció, és melyik a dedukció!

Példa	Válasz
A gyertyát meggyújtjuk, majd egy üvegburával letakarjuk. Egy idő után a gyertya elalszik. Megállapíthatjuk, hogy az égéshez oxigénre van szükség, ennek hiányában a gyertya lángja elaludt.	
Az égési folyamatokhoz oxigén szükséges. Ezért van az, hogyha az égő gyertyát burával letakarják, hamarosan elalszik.	

7. feladat

A francia *Enciklopédia* a legelvontabb filozófiai kérdésektől kezdve a mezőgazdaságon át az egyes mesterségekig minden emberi tudást igyekezett összesíteni.

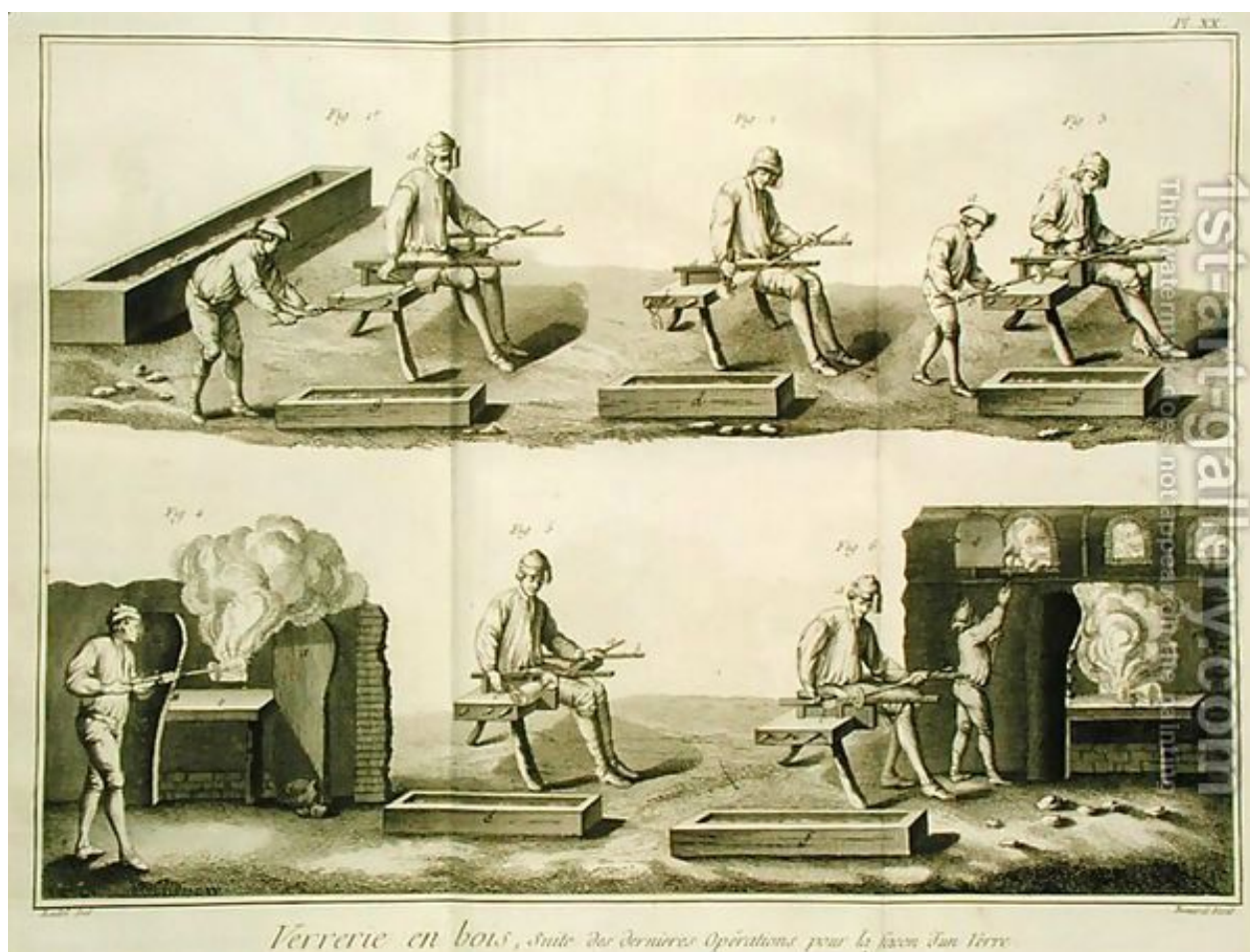
a. Most te is beállsz a szerkesztők sorába. Készítsd el az Enciklopédia egy lapját! Témának a hobbidat javasoljuk vagy valami azzal kapcsolatos dolgot, de a kedvenc sportodat vagy tantárgyadat is választhatod! Az oldalon szerepeljenek ábrák és szöveges ismertetés is! Egy A/4-es oldalon gondolkodj!

Példák:

„**babona**: Általában minden – vallási – túlzás; a pogány korból származó régi mondás szerint legyünk ájtatosak, de jól vigyázzunk, nehogy babonába essünk: Religentem esse oportet, religiosum nefas. A babona valójában olyan hamis, rossz irányba fordult, hiábavaló félelmekkel teli vallási gyakorlat, amely szemben áll az ésszel és a legfelsőbb lényről alkotandó egészséges gondolatokkal. Vagy ha így jobban tetszik: a babona olyan bűbáj és mágikus erő, mellyel a félelem tartja hatalmában a lelkünket; a képzelet e szerencsétlen leánya kísérteteket, álmokat és látomásokat bocsát ránk; mint Bacon mondja, a csöcselék bálványait a babona faragta, ő teremti a láthatatlan szellemeket, a szerencsés és baljós napokat, a szeretet és gyűlölet elháríthatatlan nyilait. A babona főleg a betegségben vagy balsorsban sújtja a szellemet; a józan fegyelmet és a tiszteletre méltó szokásokat képmutatássá és felületes szertartásokká változtatja.” (Részlet Louis de Jaucourt cikkéből.)

Az üvegtézést bemutató illusztráció az Enciklopédiából

8. feladat

a. Olvasd el a következő 3 részletet, majd állapítsd meg az alkotások stílusát!

A)

„Szólj, s ki vagy, elmondom. - - Ne tovább! ismerlek egészen.

Nékem üres fecsegőt fest az üres fecsegés.

Íz, szín, tűz vagyon a borban, ha hegyaljai termés:

Íz, csín, tűz vagyon a versben, ha mesteri mív.”²

B)

„Most jázminos lugasban

E nyári hűvös estvén,

Lillámmal ülök együtt:

Lillám velem danolgat

És csókolódva tréfál,

Míg barna szép hajával

Zefir³ susogva játszik.

Itt egy üveg borocskát

A zöld gyepágyra tettem

És gyenge rózsaszállal

Száját be is csináltam⁴,

² mív: A mív régies kifejezés, ma úgy mondjuk: mű.

³ zefír: A zefír görög eredetű szó, az enyhe nyugati szelet nevezték így, amelyet a hajósok segítőjének tartottak.

Amott Anakreonnak

Kellő⁵ danái⁶ vannak

Kaskámban⁷ friss eperrel."

C)

„Tegnap este el kellett mennem hazulról. Hirtelen olvadás állt be, hallottam, hogy a folyó kiöntött, minden patak megáradt, és Wahlheimtől lefelé víz alá került az én drága völgyem! Éjjel tizenegy óra volt, hogy elrohantam. Borzalmas színjáték, látni a holdfényben a szikláról aláviharzó, dúló hullámokat, a szántóföldeken és réteken és bokrokon és mindenén át, és a nagy völgy egész hossza egyetlen viharzó tenger az üvöltő szélben! És mikor megint előtűnt, és a fekete felhő fölött pihent a hold, és előttem félelmesen fenséges visszfényben hömpölygött és harsogott az árvíz: borzongás fogott el, és ugyanakkor valami vágyódás! Ah, karjaimat kitérve ott álltam a szakadékkal szemben, és lefelé, lefelé! sóhajtottam! és belevesztem a gyönyörbe, hogy ledobom minden kínomat és szenvedésemet! hogy tovazúdulok én is, mint a hullámok! Ó – és nem bírtad felemelni lábadat a földről, nem bírál véget vetni tenger kínodnak! – Az én órám még nem járt le, érzem! Ó, Wilhelm, hogy szerettem volna odaadni ember voltomat, hogy a felhőket szaggathassam, az özönlő árt tépázhassam azzal a fergeteggel! Ó! és nem részesül-e talán egyszer ebben a gyönyörben a bebörtönözött?

És mily fájdalmasan tekintettem alá a tisztásra, ahol egy forró séta után egy fűzfa alatt Lottéval megpihentem – azt is elöntötte az ár, a fa is alig látszott ki! Wilhelm! És Lotte rétjei, gondoltam, a vadászlak környéke! Hogy összerombolta lugasunkat a sodró zuhatag! – gondoltam. És felragyogott bennem a múlt napsugara, mint egy rab agyában a nyájak, mezők és díszes méltóságok álma! Ott álltam! – Nem gyalázom magamat, mert van bátorságom meghalni!... Csak

⁴ száját be is csinálta: A kifejezés azt jelenti, hogy az üveg nyílását befedte, ezen esetben rózsaszálat helyezett bele.

⁵ kellő: A kellő szó régies és választékos kifejezés, ma úgy mondanánk: kellemes.

⁶ danái: A danái szó régies és választékos szó, ma a dalai szóval helyettesítenénk. A versben Anakreón költeményeit jelenti.

⁷ kaska: A kaska jelentése kosár, a népnyelvben még ma is használhatják.

az kellett volna, hogy... Most itt ülök, mint egy vén anyóka, aki sövényekről szedegeti össze a rőzséjét és küszöbökön a kenyerét, hogy elhaló, örömtelen életét meghosszabbítsa és megkönnyítse egy pillanattal.”

---

b. Összesen 15 megállapítást írtunk a 3 alkotásról. A megfelelő számot írd ahhoz a műhöz, amelyikhez tartozik!

Kazinczy Ferenc: *Írói érdem:*

Csokonai Vitéz Mihály: *A boldogság:*

Goethe: *Az ifjú Werther szenvedései:*

---

1. Az alkotás formája próza.
2. A mű egy idilli jelenetet tár elénk. Életképre épül.
3. Az alkotás tárgya a boldog, szerelmi évődés.
4. Az alkotó célja a tanítás volt.
5. A verssorok és a mondatok vége egybeesik.
6. Az alkotás aprólékos részletességgel ábrázol: sok kis képet fest meg.
7. A természet lelkiállapotot tükröz: a környezet pusztulása az egyén fájdalmát szimbolizálja.
8. Az alkotás a lemondásról, az elvágyódásról és a veszteségekről szól.
9. A szöveg hat az érzékszerveinkre: az ízlelésre, a hallásra és a látásra.

10. Az alkotás műfaja epigramma.
11. A mű vallomásos jellegű: közvetlen betekintést enged az egyén érzésvilágába.
12. A szöveg antik utalást tartalmaz: az életörömök ókori megéneklőjét említi.
13. Az alkotás versformája disztichon: egy hexameter és egy pentameter követi egymást benne.
14. A mű egyik költői eszköze a párhuzam, amely a tökéletes műalkotást világosítja meg.
15. Az alkotás csupa kellemesség: női szépség, gyönyörködtető versek, szép táj, finom ízek és illatok.